

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4Cbi/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117213059
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Bartalská
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1117213059.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Bartalskou v právnej veci žalobcu: JUDr. Ing. Vladimír Neuschl, so sídlom Dostojevského rad 5, 811 09 Bratislava, reg. S 459, správca úpadcu MAKOS Trade s.r.o. v konkurze so sídlom Zámocká 10, 811 01 Bratislava IČO: 31 699 600 proti žalovanému: MAKOS, a.s. so sídlom Mičkova 31, 085 01 Bardejov, IČO: 35 920 203, zastúpený: JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokátom, so sídlom Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, o určenie odporovateľnosti právneho úkonu

rozhodol:

I. Súd návrh žalovaného na prerušenie konania zo dňa 27.09.2019, doručený súdu 30.09.2019 z a m i e t a.

II. Súd u r č u j e právny úkon - Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 03.03.2014 medzi úpadcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckého práva k nehnuteľnosti - pozemku registra Xo výmere N. za kúpnu cenu vo výške 500,- EUR je v konkurze vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 3K/16/2016 voči veriteľom prihlásených pohľadávok neúčinný.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť k rukám správcu do všeobecnej podstaty majetku úpadcu peňažnú náhradu vo výške 12 100,- EUR a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP ako súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 23.05.2017 podanou na súd dňa 26.05.2017 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým určí, že právny úkon Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 03.03.2014 medzi úpadcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckého práva k nehnuteľnosti - XXXXza kúpnu cenu vo výške 500,- EUR je v konkurze vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 3K/16/2016 voči veriteľom prihlásených pohľadávok neúčinný. Žalovaný je povinný zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu peňažnú náhradu vo výške 12 100,- EUR a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je povinný nahradiť trovy súdneho konania.

2. Žalobca uviedol, že uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 02.08.2016, sp. zn.: 3K/16/2016 bol vyhlásený konkurz na úpadcu MAKOS Trade s.r.o.a zároveň bol žalobca ustanovený za správcu. Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 152/2016 zo dňa 08.08.2016. Konkurz na majetok úpadcu sa tak považuje za vyhlásený dňom 09.08.2016.

3. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 03.03.2014 úpadca zastúpený Ing. Z. M. a žalovaný zastúpený L.. Z. M. kúpnu zmluvu na základe ktorej žalovaný nadobudol vlastnícke právo k pozemku registra XXX,-parcelné číslo XXXX/X o výmere X XXXmX, druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, pozemok nachádzajúci sa v k.ú. N., obec N. okres N., za kúpnu cenu vo výške 500,- EUR. Vklad kúpnej zmluvy bol povolený príslušnou správou katastra v konaní vedenom pod sp. Zn. V XXX/XXXX zo dňa 03.04.2014.

4. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudol úpadca titulom Zámennej zmluvy uzatvorenej s mestom Bardejov ako vlastníkom pozemku zo dňa 11.02.2014, vklad bol povolený v konaní sp.zn. V XXX/XXXX dňa 03.04.2014. V tejto súvislosti bol vypracovaný Znalecký posudok č. 9/2013 zo dňa 01.03.2013 znalcom Ing. S. N., s určením ceny pozemku p.č. XXXX/X o výmere XXXX m2 na 12 600,- EUR.

5. Žalobca má za to, že uzatvorenie kúpnej zmluvy je úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s úpadcom, teda úmysel úkrátiť svojich veriteľov sa predpokladá, pričom spriaznenosť vyplýva z faktu, že na oboch stranách namietaného právneho úkonu vystupuje tá istá osoba ako spoločník a konateľ úpadcu a predseda predstavenstva žalovaného ako kupujúceho, tak že bol učinенý počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania 03.03.2014 - uzatvorenie zmluvy a začatie konkurzného konania 26.05.2016.

6. Žalobca dôvodí neprimeranosťou ceny - obvyklá cena bola stanovená znaleckým posudkom uvedeným vyššie na 12 600,- EUR, kúpna cena v sume 500,- EUR. Zároveň uvádza, že v danom čase vykonania právneho úkonu 03.03.2014 eviduje veriteľov so splatnou pohľadávkou voči úpadcovi ako James Capital Holding AG, O.. T. A. a Daňový úrad SR.

7. K žalobe sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu podaním doručeným súdu 10.04.2019 na základe výzvy súdu s tým, že nesúhlasí s podanou 4Cbi/7/2017-87

žalobou, odmieta úmyselné konanie žalovaného s cieľom ukrátiť veriteľov. Poukazuje na mylné rozhodnutie mestského zastupiteľstva mesta Bardejov, nakoľko nadobúdateľom pozemku mal byť pôvodne MAKOS a.s. nie MAKOS Trade s.r.o.z čoho podľa žalovaného vyplýva, že skutočným a správnym účastníkom zámennej zmluvy mal byť žalovaný MAKOS a.s. nie úpadca MAKOS Trade s.r.o., čím teda opakovane vyvracia úmysel žalovaného. Žalovaný v podaní odkazuje na listinné dôkazy, ktoré doloží dodatočne. Žalovaný doložil do súdneho spisu dňa 18.06.2019 doplnenie vyjadrenia v ktorom uvádza, že zo strany mesta Bardejov došlo k zlyhaniu ľudského faktora, tvrdiac, že V 463/14 povolený príslušnou správou katastra došlo k prevodu majetku iniciovanom úpadcom. Listami adresovanými mestu Bardejov preukazuje, že konanie inicioval žalovaný avšak v uznesení o potvrdení transakcie je opätovne úpadca.

8. Súd v právnej veci vytýčil pojednávania na termín 01.07.2019 a 30.09.2019 tak, že na pojednávanie 01.07.2019 bolo odročené na základe žiadosti strán sporu z dôvodu možnosti mimosúdneho vysporiadania. Na pojednávaní 30.09.2019 bol prítomný žalobca. Žalovaný podaním doručeným zákonnému sudcovi 30.09.2019 teda v deň pojednávania, prijaté podateľňou 27.09.2019 o 11.24 hod, piatok pondelok 30.09.2019 o 10.00 bolo nariadené pojednávanie. PZ žalovaného v predmetnom podaní navrhuje prerušenie konania z dôvodu možnosti mimosúdneho urovnania strán sporu a zároveň žiada zrušiť pojednávanie na deň 30.09.2019 eventuálne odročiť a zároveň navrhuje vykonanie dôkazov vyžiadanim si materiálov z Mesta Bardejov č. 2022/02907, 2011/13791 a výsluch štatutárneho orgánu žalovaného p. X. Súd a p. M..

9. Súd sa dotazoval žalobcu v rámci skúmania podmienok konania, či je možné mimosúdne urovnania, ten to na pojednávaní odmietol. Súd má za to, že návrh na vykonanie dôkazov mal byť súdu predložený tak, aby konanie bolo hospodárne a účelné, v opačnom prípade súd takéto konanie vyhodnotí ako účelovú obranu, vedúcu k nehospodárnosti konania, pričom súd musí zobrať ohľad na oboje strany sporu. Súd vykonal dokazovanie prednesom žalobcu a oboznámil sa s listinnými dôkazmi takto:

Žalobca zotrval na podanej žalobe, uviedol že má za to, že v danom prípade došlo k odporovateľnému právnomu úkonu v prospech žalovaného.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi:

- Kúpna zmluva z 03.03.2014 predmetom prevodu bola nehnuteľnosť - pozemok špecifikovaný vyššie za sumu 500,- EUR, pričom na strane predávajúceho a aj kupujúceho je tá istá osoba p. XXX/XXXX.s návrhom na vklad do katastra nehnuteľnosti pod č. V 463/2014.
- Z Rozhodnutia Okresného úradu Bardejov č.v. V 463/14 sa vlastníkom pozemku stal MAKOS , a.s.
- Zámenná zmluva z 11.02.2014 medzi Mesto Bardejovom a MAKOS Trade s.r.o. predmetom ktorého bol prevod pozemku C KN 5953/5 k.ú. Bardejov tak, že vlastníkom predmetného pozemku sa stal MAKOS Trade s.r.o.
- Výpis z LV č. XXXX
- Znalecký posudok č. 9/2013 z 01.03.2013 na ocenenie pozemku C KN XXXX/X k.ú. N. na sumu 12 600,-EUR.
- Dokumentácia korešpondencie s mestom Bardejov
- Z výpisov obchodného registru strán sporu je zrejماً prepojenosť strán

10. Súd iné dôkazy nevykonal, nakoľko má za to, že skutková podstata je zistiteľná, vyvoditeľná z predložených listinných dôkazov, preto v rámci hospodárnosti konania upustil od vykonania navrhovaných dôkazov.

Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP „ V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh .“

Podľa ustanovenia § 182 CSP „ Ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.“

Podľa ustanovenia § 191 CSP „ Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.“

Podľa ustanovenia § 192 CSP “Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka pripúšťajúca dôkaz opaku, má súd za preukázanú, ak v konaní nevyšiel najavo opak.“

11. Súd návrh na prerušenie konania doručený zo strany žalovaného dňa 27.09.2019 súd vyhodnotil ako nedôvodný v súlade s ustanovením § 162 CSP, nakoľko dôvody uvedené v návrhu neboli preukázané. Nasledovne súd postupoval v súlade s ustanovením § 162 CSP ods. 3 „O zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.“ Súdu nebolo preukázané naplnenie skutkovej podstaty konania uvedenej v § 163 ods. 1 CSP „ Ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.“, čo súd zisťoval priamo na pojednávaní s negatívnym prístupom žalobcu.

12. V dôsledku vyššie uvedeného súd nevykonal dôkazy navrhované žalovaným v podaní zo dňa 27.09.2019, nakoľko súd má za to, že žalobca mal dostatok možností - časových a vecných na predloženie dôkazov ako aj návrhov tak, aby ich súd vykonal na nariadenom pojednávaní, čo žalovaný resp. jeho právny zástupca nevyužil, čo nemôže byť na ťarchu žalobcu.

13. Súd posudzoval zistený skutkový stav podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov:

Podľa ustanovenia § 269 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej „OBZ“): (1) Ustanovenia upravujúce v hlave II tejto časti zákona jednotlivé typy zmlúv sa použijú len na zmluvy, ktorých obsah dohodnutý stranami zahŕňa podstatné časti zmluvy ustanovené v základnom ustanovení pre každú z týchto zmlúv. (2)

4Cbi/7/2017-88

Účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“): „Dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, rozumie sa tým, že je v úpadku.“

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 pís.d) ZKR „ Spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie

a)štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec,2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/20190101?ucinnost=31.12.2010>> prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby,

b)fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť,

c)štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby uvedenej v písmene b),

d)blízka osoba3) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/20190101?ucinnost=31.12.2010>> fyzickej osoby uvedenej v písmenách a) až c)

e) iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až d) kvalifikovanú účasť.“

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 ZKR „Oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca pritom koná v mene a na účet úpadcu.“

Podľa ustanovenia § 47 ods. 4 ZKR „Súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.“

Podľa ustanovenia § 57 ZKR „(1) Právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze voči veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnomu úkonu týkajúcejmu sa majetku dlžníka, len ak správca v primeranej lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel. (2) Právo odporovať právnomu úkonu zanikne, ak sa neuplatní u povinnej osoby alebo na súde do jedného roka od vyhlásenia konkurzu; právo odporovať právnomu úkonu sa považuje za uplatnené u povinnej osoby, len ak povinná osoba toto právo písomne uznala. (3) odporovať podľa tohto zákona možno aj právnym úkonom, z ktorých nároky sú už vykonateľné alebo uspokojené.(4)Odporovať podľa tohto zákona možno len tomu právnomu úkonu dlžníka, ktorý ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka.“

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 ZKR „Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, v prospech koho dlžník odporovateľný právny úkon jednostranne urobil alebo kto z odporovateľného právneho úkonu dlžníka priamo nadobudol prospech.“

Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 ZKR „Právo odporovať právnomu úkonu môže správca alebo veriteľ uplatniť priamo u povinnej osoby alebo žalobou na súde; rozhodnutie súdu o určení neúčinnosti právneho úkonu je účinné voči všetkým účastníkom konkurzného konania. Nároky z neúčinného právneho úkonu môže v prospech podstaty uplatniť správca alebo veriteľ, ktorý odporoval právnomu úkonu.“

V zmysle § 58 ods. 1 ZKR „Právnym úkonom bez primeraného protiplnenia na účely tohto zákona je bezodplatný právny úkon dlžníka alebo odplatný právny úkon dlžníka, na ktorého základe dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať.“

V zmysle § 58 ods. 2 ZKR „Právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia možno odporovať, ak spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak.“

V zmysle § 58 ods. 3 ZKR „Odporovať možno len tým právnym úkonom bez primeraného protiplnenia, ktoré boli urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania. Ak ide o právny úkon bez

primeraného protiplnenia urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, možno odporovať tiež tým právny úkonom, ktoré boli urobené počas troch rokov pred začatím konkurzného konania.“

Podľa ustanovenia § 60 ods. 1,2,3 ZKR „(1) Odporovať možno tiež každému právny úkonu, ktorým dlžník ukrátiť svojich veriteľov (ďalej len „ukracujúci právny úkon“), ak bol urobený s úmyslom dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a tento úmysel bol alebo musel byť druhej strane známy. (2) Ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak. (3) Odporovať možno len tým ukracujúcim právny úkonom, ktoré boli urobené počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania.“

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 ZKR „Ak ide o neúčinný právny úkon týkajúci sa veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty prevedenej z majetku dlžníka, sú tí, voči ktorým sa právo odporovať právny úkonu uplatnilo, povinní spoločne a nerozdielne poskytnúť do dotknutej podstaty peňažnú náhradu za túto vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu; ak sa však u niektorého z nich táto vec, právo alebo iná majetková hodnota nachádza, možno sa od nich namiesto peňažnej náhrady domáhať vydania tejto veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty. Proti tomu, voči komu sa právo odporovať právny úkonu uplatnilo, možno uplatniť vždy len toľko, koľko sa v dôsledku neúčinného právneho úkonu naň previedlo.“

14. Z vykonaného dokazovania, na základe uvedených právnych predpisov a v záujme spravodlivého rozhodovania súd zväzil okolnosti právneho vzťahu. Súd konštatuje, že právo odporovať právny úkonu a tým dosiahnuť jeho neúčinnosť voči veriteľom úpadcu, možno úspešne uplatniť len za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky odporovateľnosti stanovené v ZKR. Ak čo i len niektorá z týchto podmienok chýba, právny úkonu nie je možné v konkurznom konaní úspešne odporovať.

15. Súd v prvom rade skúmal podmienky lehoty pre podanie predmetnej žaloby, konštatujúc, že účinky vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nastali 09.08.2016.
4Cbi/7/2017-89

Žaloba podaná na súde dňa 26.05.2017 teda žaloba je podaná v lehote podľa ustanovenia § 60 ZKR.

16. Odporovacia žaloba je procesným prostriedkom ochrany veriteľov pred takými právnymi úkonmi dlžníka, ktoré sú inak platné (z hľadiska obsahových a formálnych náležitostí konkrétneho zmluvného typu a z hľadiska náležitostí právnych úkonov netrpia vadou, pre ktorú by bolo možné vysloviť ich neplatnosť), ale ktorými dosiahne dlžník (spôsobí) ukrátenie uspokojenia ich pohľadávok. Ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov znamená, že pohľadávky veriteľov v dôsledku dispozície (právneho úkonu) dlžníka s jeho majetkom, buď nebudú uspokojené v plnom rozsahu alebo ani v takom rozsahu, aký by bolo možné dosiahnuť pred účinnosťou právneho úkonu, ktorým dlžník disponoval so svojím majetkom.

17. Súd vyhodnotil skutkový stav tak, že správcom odporovaný právny úkon bol realizovaný na zmluvnom základe - Kúpna zmluva zo dňa 03.03.2014 s vecnoprávnymi dôsledkami povolenia vklad vlastníckeho práva k pozemku zo dňa 03.04. 2014, č.k. V XXX/XXXX.

18. Súd skúmal splnenie podmienok odporovateľnosti právneho úkonu, pričom tieto vyhodnotil ako naplnené v celom rozsahu. Súdu bola preukázaná skutočnosť, že došlo k prevodu jednak bez primeraného protiplnenia, nakoľko kúpna cena dojednaná v Kúpnej zmluve so žalovaným bola v hodnote 500,- EUR kontra znalcom určená cena predstavuje 12 600,-EUR, čím je naplnená podmienka uvedená v § 58 ods. 1 ZKR podstatne vyššej ceny ako cena v znaleckom posudku ponímanej na tento účel ako ceny obvyklej avšak s prihliadnutím na okolnosti tohoto konkrétneho prípadu, ide o ukracujúci právny úkon práve s prihliadnutím na úmysel strán sporu.

19. Súd konštatuje, že žalobca uniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Pri aplikácii ustanovenia § 60 ZKR je potrebné preukázať stav, že ukracujúci právny úkon bol urobený s úmyslom dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, a tento úmysel bol alebo musel byť druhej strane známy. Z kontextu žaloby a listinných dôkazov bolo preukázané, že existovala spriaznenosť v súlade s dikciou ustanovenia § 9 ZKR prostredníctvom osoby Ing. A.M.. Podporne súd uvádza konštantnú judikatúru - rozsudok NS ČR zo dňa 27. júna 2012,

sp.zn. 21 Cdo 720/2011, rozsudok NS ČR zo dňa 11.marca 2014 sp.zn. 21 Cdo 185/2013, rozsudok NS ČR zo dňa 30.apríla 2009, sp.zn. 29 Cdo 4139/2008.

20. Odporovacia žaloba neumožňuje úvahy o iných právnych dôsledkoch právneho úkonu alebo o inom úmysle dlžníka/úpadcu ako je ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov. Úvahy o tom, či konanie dlžníka je špekulatívne a či nie je v rozpore s dobrými mravmi alebo či nejde o obchádzanie zákona alebo obchádzanie účelu zákona je možné len v konaní o neplatnosť právneho úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka).

21. Konanie, ktorým chce dlžník znemožniť alebo aspoň podstatne sťažiť veriteľom možnosť dosiahnuť uspokojenie ich pohľadávok, a to predovšetkým tým, že sa zbavuje svojho majetku, nie je v súlade so zákonom. Právne úkony dlžníka, ktoré dlžník robí s uvedeným zámerom sú podľa okolností konkrétneho prípadu buď absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s účelom zákona alebo pre obchádzanie zákona, alebo síce platné sú, ale ak sú urobené s úmyslom poškodiť veriteľa (in fraudem creditoris) sú odporovateľné. Takýmto právnym úkonom dlžníka môže teda veriteľ odporovať, t. j. môže sa domáhať žalobou na súde, aby súd vyslovil, že určitý právny úkon, ktorý urobil jeho dlžník (napríklad uzavrel darovaciu zmluvu s treťou osobou a pod.) je voči veriteľovi právne neúčinný. Takáto žaloba sa volá odporovacia žaloba. Pokiaľ veriteľ podá takúto žalobu, z odporovateľného právneho úkonu (v názve je vyjadrená len potencialita jeho odporovania) sa stáva odporovaný právny úkon, teda úkon, ktorý veriteľ považuje za taký, ktorý ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky a ktorý urobil dlžník práve s týmto úmyslom. Predmetom súdneho konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu nie je vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, ale vzťah medzi veriteľom a osobou, v prospech ktorej bol právny úkon urobený alebo ktorej vznikol z odporovaného úkonu prospech, odporcom v takomto konaní bude teda subjekt, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu dlžníka prospech (napríklad obdarovaný). Samotný dlžník nie je účastníkom konania, mohol by vystupovať v konaní ako tzv. vedľajší účastník. Odporovateľné právne úkony upravuje okrem Občianskeho zákonníka aj Zákon o konkurze a reštrukturalizácii v ustanoveniach § 57 až § 66. Odporovacie žaloby v konkurznom konaní sú incidenčné spory vyvolané konkurzom, ktoré iniciujú správcovia alebo konkurzní veritelia a odporujú nimi právnym úkonom týkajúcim sa majetku dlžníka.

22. Súd zobral na zreteľ aj rozsudok Krajského súdu Žilina z 20.06.2018, sp. zn. 13Cob/7/2018: „V súvislosti s takto vysloveným záverom okresný súd poukázal na rozhodnutie ÚS SR č.k. II. ÚS 7/2012-9 zo dňa 06.03.2012, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že v súdnom konaní vyhlásenia úkonu za neúčinný voči veriteľovi sa možno domáhať iba vo vzťahu k právnemu úkonu dlžníka, a nie aj vo vzťahu k úkonu prvého nadobúdateľa v prospech druhého nadobúdateľa. Ustanovenie § 42b ods. 3 Občianskeho zákonníka je ustanovením, ktoré rozširuje okruh pasívne legitimovaných subjektov pri odporovacej žalobe, nie však okruh právnych úkonov. V zmysle názorov súdov v rozhodovacej praxi aplikácia § 42b ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej právo odporovať právnemu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnemu úkonu proti ich predchodcovi, pripadá do úvahy len vtedy, ak bola vyslovená neúčinnosť právneho úkonu voči osobám, od ktorých tretie osoby vec alebo právo nadobudli, pretože súd nemôže prejudiciálne rozhodnúť o predchádzajúcej neúčinnosti právnych úkonov.“

23. Súd konštatuje, že v prípade žalobcom odporovaného právneho úkonu sa jedná o ukracujúci právny úkon v prospech spriaznenej osoby voči žalovanému. Žalobca svoje tvrdenie, že žalovaný konal ako osoba spriaznená preukázal v dôsledku čoho súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie majetkového prospechu zo zrealizovaného predaja nehnuteľnosti v rozdielne zaplatenej ceny a ceny určenej znaleckým posudkom pričom súd bol viazaný návrhom žalobcu.

24. Na margo konania žalovaného súd má za to, že žalovaný svojou nečinnosťou nevyužil možnosť obrany voči tvrdeniu žalobcu.

25. Súd v tejto súvislosti poukazuje na dôkaznú povinnosť žalobcu „Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci
4Cbi/7/2017-90

samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010) “

26. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno splnenia podmienok odporovateľnosti právneho úkonu voči žalovanému. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Vo vzťahu k peňažnému plneniu žalovaného v hodnote rozdielu medzi cenou uvedenou v Kúpnej zmluve namietanej ako odporovateľný právny úkon a v cene uvedenej v Znaleckom posudku č. 09/2013, ktorú súd poňal pre účely konania ako cenu obvyklú.

27. Skutkové zistenia v súlade s právnou argumentáciou súd zhodnotil k podstate v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností. Po zohľadnení skutkového vzťahu a aplikácii právnych predpisov súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný, v dôsledku čoho súd takto uplatnenému nároku formou podanej žaloby vyhovel v celom rozsahu a priznal aj nárok na vrátenie takto získaného prospechu zo strany žalovaného.

Súd vyhodnotil nárok žalobcu ako dôvodný vo vzťahu k žalovanému, ktorého zaviazal na plnenie.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP ako súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z týchto dôvodov súd rozhodol o trovách konania, ako je to uvedené vo výroku toho rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).